

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117204148
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117204148.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filákovského a JUDr. Anny Kovalovej, v právnej veci žalobcu C. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. U. T., W. G. U. Č.. X, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom so sídlom v Prešove, na ulici Konštantínovej č. 3308/6, proti žalovanému Poštová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, na Dvořákovom nábreží č. 4, právne zastúpenému Advokátska kancelária RELEVANS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na Dvořákovom nábreží č. 8A, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 243,13 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, zo dňa 26.10.2017, č. k. 16Csp/52/2017-53, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi sa p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.243,13 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.243,13 Eur od 10.03.2017 do zaplatenia. Ďalej vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že účastníci dňa 15.04.2015 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 9.100.-€. V zmluve bola uvedená úroková sadzba 19 %, RPMN vo výške 20,80 %, priemerná RPMN vo výške 11,58 %, celková čiastka úveru 19 072,84 Eur a počet splátok 108. Výška mesačnej splátky bola určená na 178,- Eur a konečná splatnosť úveru na 25.04.2024. Žalobca z tejto zmluvy uhradil žalovanému celkovo sumu 9.459,96 Eur.

3. Ďalšou zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.06.2015 žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 14.000,- pri úrokovej sadzbe 15,90 %, RPMN vo výške 17,20 %, priemernej RPMN vo výške 11,53 %, celkovej čiastke úveru 26.280,03 Eur a počte splátok 108. Výška mesačnej splátky sa stanovila na 245,- Eur a konečná splatnosť mala nastať 25.06.2024. Z tejto úverovej zmluvy žalobca zaplatil žalovanému čiastku 14 883,17 Eur.

4. Úverové zmluvy je potrebné posúdiť podľa ust. zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase ich uzatvárania. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v ust. § 9 ods. 2 tohto právneho predpisu. Medzi nimi je uvedená adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Ako ďalšia náležitosť je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa splátky budú priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

5. Údaj o RPMN je jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré v zákone č. 129/2010 Z.z. sprísnil aj tým, že pri udaji o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Je nepochybné, že v sporných úverových zmluvách tento údaj chýba, keďže nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto je potrebné považovať poskytnuté úvery za bezúročné a bez poplatkov. Konštatovanie žalovaného, že v zmluve je uvedený počet splátok, výška úrokovej sadzby ako aj ďalšie predpoklady, z ktorých je možné vypočítať RPMN neobstojí, pretože nie je úlohou spotrebiteľa robiť prepočty za dodávateľa. Už len z tohto dôvodu bolo opodstatnené žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovieť. Žalobca mal žalovanému zaplatiť len sumu 23.100,- Eur (9.100,- Eur + 14.000,-) a keďže mu zaplatil spolu až 24.343,13 Eur, bolo dôvodné zaviazať žalovaného na zaplatenie čiastky 1.243,13 Eur predstavujúcej jeho bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

6. Navyše v zmluve uzatvorenej v apríli roku 2015 je uvedená celková čiastka úveru 19.072,84 Eur, avšak pri počte splátok 108 po 178,- Eur mesačne, celková čiastka úveru dosahuje výslednú sumu 19.224,- Eur. V zmluve z 30.06.2015 sa uvádza celková čiastka úveru 26.280,03 Eur, ktorá pri počte splátok 108 vo výške po 245,- Eur mesačne by mala predstavovať celkovú čiastku 26.460,- Eur.

7. Vo vzťahu k ďalšej chýbajúcej náležitosti, ktorou bolo neuvedenie adresy na prípadné uplatnenie reklamácie alebo sťažnosti sa zdôraznilo, že táto adresa musí byť uvedená priamo v zmluve.

8. S prihliadnutím na uvedené, súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel.

9. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie. Alternatívne požadoval rozsudok zmeniť tak, aby žaloba žalobcu bola zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že v rozhodnutí nie je odôvodnené, ktorý zo zákonných predpokladov na výpočet RPMN mal v zmluvách chýbať. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch musia byť v spotrebiteľskej zmluve uvedené všetky predpoklady pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. To, čo je nutné uviesť ako predpoklady pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov vyplýva z prílohy č. 2, ktorá obsahuje základnú rovnicu pre výpočet RPMN. Zmluvy obsahovali všetky predpoklady na výpočet RPMN, a to tak výšku úveru, úrok vyjadrený úrokovou sadzbou, výšku mesačnej splátky, RPMN banky v %, priemernú RPMN na trhu, celkovú čiastku úveru, dátum prvej splátky, dátum nasledujúcich splátok, počet mesačných splátok, dátum konečnej splatnosti úveru. Zákon nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a zákon nepožadoval ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať v zmysle predpokladov pre výpočet RPMN. Zákon stanovuje, že predpoklady pre výpočet RPMN sa majú v zmluve uviesť, čo žalovaný splnil. Zmyslom zákona nie je bezúčelný formalizmus alebo vynucovanie náležitostí zmluvy bez akéhokoľvek konkrétneho účelu. Účelom je dosiahnuť zrozumiteľnosť zmluvy pre spotrebiteľa, aby bol schopný posúdiť rozsah svojho záväzku. Všetky tieto náležitosti boli v zmluve uvedené. Okrem toho, žalobcovi bol odovzdaný aj formulár so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, ktorý taktiež obsahoval všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN. Rozsudok je preto nesprávny, arbitrárny a jeho odôvodnenie nie je dostatočné. Pri tomto odôvodnení nie je možné posúdiť čo presne a čo všetko konajúci súd obsahu zmlúv vytyka, a ktoré konkrétne dôvody zapríčinili, že sa úvery považujú za bezúročné a bez poplatkov. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva jednoznačne vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania. Tým, že súd prvej inštancie neuviedol, ktorý predpoklad na výpočet RPMN mal v zmluvách absentovať je rozsudok nepreskúmateľný, čo je samostatným dôvodom na jeho zrušenie. Iný dôvod, pre ktorý by sa úvery mali považovať za bezúročné a bez poplatkov v rozsudku uvedený nie je.

11. Pokiaľ ide o adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, v odôvodnení rozsudku nie je uvedené aby v zmluve absentovala adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť a ani to, aby pre túto absenciu sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. V konaní sa súd prvej inštancie vôbec nevyrovnal so spornou, podstatnou otázkou, ktorou je platnosť inkorporačnej doložky. Pri konštatovaní sankcie ako je bezúročnosť zmluvy sa má zákon vykladať v zmysle rozsudku Súdneho dvora vo veci C-42/15, v ktorom Súdny dvor uviedol, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti podľa čl. 10 ods. 2 smernice, sankcia v podobe toho, že zmluva sa považuje za zmluvu bez úrokov a poplatkov je primeraná len v prípade ak ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

Pri konštatovaní bezúročnosti zmlúv sa vôbec neskúmalo, či okolnosti, pre ktoré súd považoval úvery za bezúročné, sú také, ktoré mohli spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

12. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

13. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie nie je opodstatnené.

14. V konaní sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

15. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

16. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. S neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv v ust. § 11 ods. 1 písm. b) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

17. Opodstatnenou nie je ani námietka, podľa ktorej v odôvodnení rozhodnutia nie je uvedené aby v zmluvách absentovala adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť a ani to, aby pre túto absenciu sa poskytnuté úvery považovali za bezúročné a bez poplatkov. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že pri rozhodovaní sa nezohľadnila obrana žalovaného spochybňujúca povinnosť uvádzať túto adresu priamo v zmluve. Rovnako v odôvodnení rozhodnutia je citované ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv, podľa ktorého pri absencii tejto náležitosti sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

18. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.

19. Zmluvy o úvere túto podstatnú náležitosť neobsahujú. Za splnenie tejto povinnosti nemožno považovať uvedenie adresy sídla žalovaného v záhlaví zmlúv v rámci jeho ďalších identifikačných údajov. Tieto údaje vyplývajúce z výpisu z Obchodného registra len umožňujú identifikovať žalovaného nezameniteľným spôsobom ako poskytovateľa úverov žalovanému. Z ust. § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv nevyplýva, aby adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, mala byť totožná so sídlom tohto subjektu. Navyše v prípade bánk pôsobiacich tak ako žalovaný na území celého Slovenska prostredníctvom pobočiek, nie je vylúčené aby reklamácia alebo sťažnosť nemohla byť vybavená prostredníctvom niektorej z nich v mieste čo najbližšom bydlisku spotrebiteľa. S neuvedením tejto náležitosti zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv v ust. § 11 ods. 1 písm. b) spája sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

20. V súvislosti s vyššie uvedenými chýbajúcimi náležitosťami zmluvy je bez právneho významu tvrdenie obsiahnuté vo vyjadrení žalovaného k žalobe zo dňa 30.03.2017, podľa ktorého adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť a predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov vyplývali z reklamačného poriadku a všeobecných obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmlúv o úvere. Aj keď Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 zdôraznil, že čl. 10 ods. 1, ods. 2 smernice 2008/48 v spojení s čl. 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, uvedené na posúdenie poskytnutého úveru ako bezúročného a bez poplatkov vplyv nemá. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv v ust. § 9 ods. 2 priamo uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti vymenované v tomto ustanovení. Požiadavka zákona na uvádzanie týchto náležitostí priamo

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je jednoznačná, a preto nepostačuje tieto náležitosti uvádzať v iných dokumentoch so zmluvou súvisiacich ako sú napr. obchodné podmienky či reklamačný poriadok.

21. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení spočívajúcu v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú.

22. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je väčším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu únieového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu, kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozície povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva. Ustanovenia smernice majú priamy účinok len vtedy, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky a to, že uplynula transpozíčná lehota smernice, smernica nie je správne transponovaná alebo nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, ustanovenie smernice zakladajúce právo pre jednotlivca alebo povinnosť pre členský štát musí byť dostatočne jasné, presné a nepodmienené a priama aplikácia nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, alebo založenie resp. sprísnenie trestnej zodpovednosti tých, ktorí sa dopustia porušenia jej ustanovení. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Je logické, že ak si členský štát nespĺnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej, resp. nesprávne prebratej smernice žiadna povinnosť.

23. Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/15 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo vnútroštátne právo nad rámec smernice.

24. Podľa rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 čl. 23 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

25. Požiadavka smernice k otázke možného sankcionovania úveru jeho bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou sa vzťahuje len na takú náležitosť zmluvy, ktorej neuvedenie je spôsobilé spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

26. Požiadavka zákona je však od požiadavky smernice iná. Zákon uvádza, že zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov aj vtedy, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosť vyplývajúcu z ust. § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvárania zmlúv). Niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice a celkom jasne sankcionuje neuvedenie adresy veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého spotrebiteľského úveru.

27. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

28. Zároveň úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% podľa ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a ods. 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

29. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).